

Christian Ditlev Winholt og Anna Hansen
i Vesterborg.

Peters 4. Oldeforældre

Tirsted Kirke

Vesterborg præstegård

De blev gift i Tirsted på Lolland 1772, hvor hun var født og han var blevet kapellan året før. Deres første 4 børn kom til verden der.

1779 blev han tilbudt embedet som præst i Vesterborg, tæt på hans fødeby Horslunde. Det var på de tider hovedreglen at præstesønner fulgte i faderens fodspor – hvis de altså var dygtige nok. I modsat fald fik de tildelt et husmandssted el. lign, og blev bønder.

Da hun var 5 måneder henne i graviditeten med det ottende barn, blev hun enke. Christian Ditlev blev kun 39 år gammel. Hendes alder er lidt tvivlsom, idet hun siges både at være født 1743 og 1752. Hvad der end er korrekt, så var hun i hvert fald højst 44 år, og var i en temmelig umulig situation, kun sikret forsørgelse et år frem, og 9 munde at mætte.

Den unge, knap 25-årige Peter Outzen Boisen blev så tilbudt dette ledige præstekald. Det forventedes af ham, ligesom af alle andre nyindsatte præster, at han tog hele molevitten: kirke – enke - og børn til sig.

I det første år – ”nådensåret” - var han overenskomstmæssigt uden rettigheder. Derefter kunne han blot bede hele flokken forlade præstegården – uden kompensation af nogen art.

”Med Hensyn til N a a d e n s a a r e t sluttede Sognepræster og Kapellaner 1616 den Overenskomst, at i det første Aar efter Forflyttelse eller Dødsfald tilfaldt hele den visse Indtægt og Højtidsfret den afgangne Præst eller hans Arvinger, men Smaaofret og de uvisse Indtægter tilfaldt Efterfølgeren eller den, der midlertidig forestod Tjenesten. ”

Han var vistnok ikke helt glad for at fortsætte arrangementet, og det kan man ikke fortænke ham i: 25 år og stedfar for 8 børn! Imidlertid gjorde han sin pligt, og det er sikkert og vist, at han endda gjorde det godt, ifølge diverse beskrivelser om ham, jeg er stødt på undervejs. Desuden fik de sammen en søn, så han er måske ligefrem kommet til at holde af hende!

Da Pastor Schierning fra Jylland var på besøg i Vesterborg i 1830, (som ligeledes havde overtaget en præstegård med alt indhold), bad han Boisen fortælle, hvorledes det var gået med ham.

Dette er beskrevet i Boisens svigerdatters bog: *"Men størst er kærligheden - Eline Boisens erindringer fra midten af forrige århundrede"*

Som følger:

Den kære gamle Bisp fortalte da så rørende om, hvorledes han var kommen i bekendtskab med den Reventlowske familie, og endelig fået dette store præstekald førend sit 25de år. Her fandt han en enke med 8 børn, den mindste mellem 2 og 3 år - og deres kår lod til at blive kummerlige.

Den mindste dreng vandt hans hjerte - og så drømmer han en nat, at Vor Herre siger til ham: "Antag dig denne enke og hendes børn, og Livsens Krone skal blive din del."

Det var så livagtigt for ham, at han da svarede: "Ja" - så syntes han at føle den krans, en engel ville smykke ham med. Han kunne ikke blive fri om dagen for disse tanker - og fulgte drømmen!

Sin bryllupsdag, da der kom lidt ængstelse over ham - kom den lille dreng løbende med en krans, hans moder havde bunden til børnenes nye fader - og satte den på hans hoved.

Siden var han altid glad ved at have lydt hans drømmestemme.

Min tro på, at han virkelig sørgede ordentligt for flokken af børn, understøttes af folketællingen 1801, hvor jeg, med en enkelt undtagelse, har fundet ud af, hvor de er blevet af.

Karen Claudine, 28, var blevet gift i 1798 med Nicolaus Nissen

Christian Ditlev Friderich, som ville være 27 år er måske død, da hans navn er delvis genbrugt

Sara Johanne, 26, er husjomfru hos en familie i byen

Claus Edvard, 24, er blevet skovrider i Petersgård distrikt, og altså godt i vej

Petra Elisabeth, 20, bliver gift 1802 med en sognepræst fra Norge, Niels Wulfsberg

Dorthe, 19, bor stadig hjemme hos Boisen

Hans, 15, er discipel på en skole ledet af Daniel Christian Prior

Christian Ditlev, 14, bor også hos stedfader Boisen

Boie Frederik Outsens, 8, som Boisen fik med Anna Wiinholt

Alle børnene blev mindst 50 år, endda blev den ældste datter 82. Datteren Dorthe blev iflg. mine oplysninger 103 år, men der kan have indsneget sig en fejl.

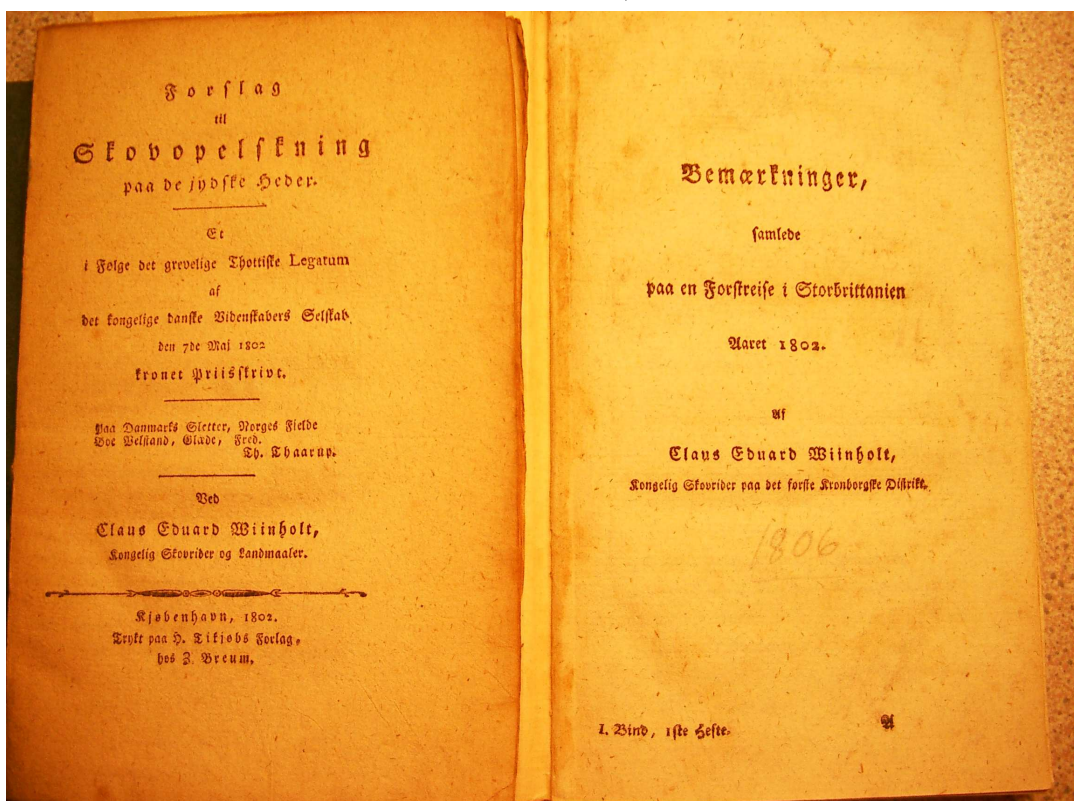
Peter Outzen Boisen - og sønnen med Anna Wiinholt - Boie Frederik Outzen Boisen

Der hersker for mig ikke tvivl om, at han var et ualmindelig dejligt menneske. Især hans svigerdatters beskrivelse af ham, får mig til at tænke på min egen svigerfar James, som jeg forgudede. I sjov har jeg altid sagt til Peter: "Hvis jeg var født generationen før, havde jeg valgt din far, og generationen efter, var det blevet din søn!" Nåh, ja, nu blev det altså Peters lod at trækkes med mig.

En lille tilføjelse: Jeg har ikke kunnet finde Anna Wiinholts vielse til Boisen, og det er i grunden underligt. Måske skyldes det manglende kirkebogssider, det forekommer tit. Men Madam Boisen blev hun altså, og det kan Wiinholt'erne nok være glade for. Ellers var det ikke sikkert Claus Edvard, Peters Tip-Tip Oldefar, havde klaret sig så godt. De var formodentlig havnet i fattighuset.

Herefter kommer så en beskrivelse af sønnen

Den skrivende Skovrider

Dette billede findes i Det Kgl. Biblioteks samlinger.

Claus Edward Winholt blev som skrevet opfostret som stedsøn af

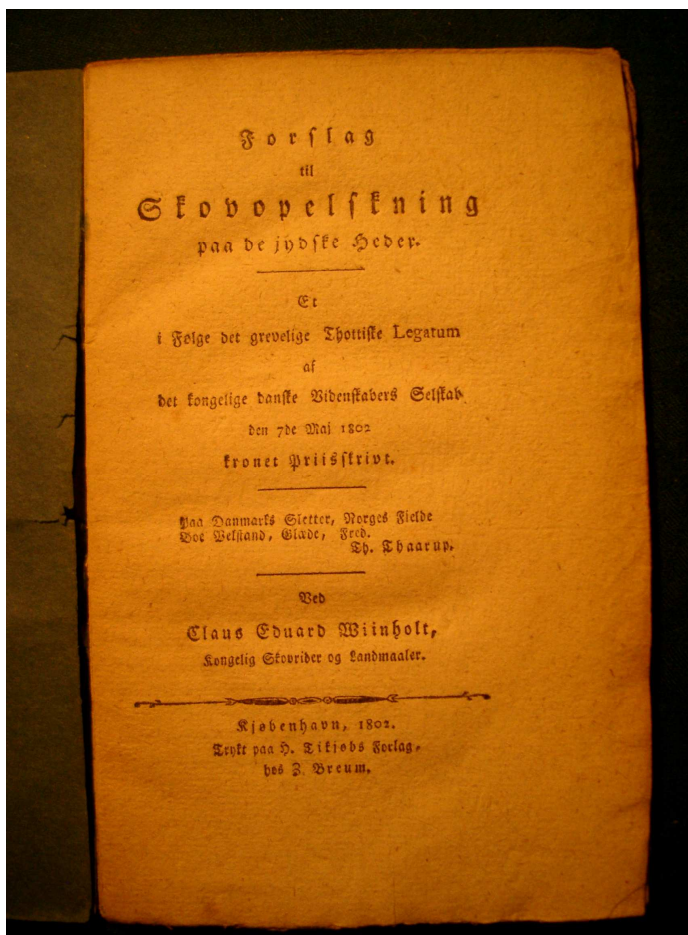
Biskop Boisen i Vesterborg. Han ser jo ganske nydelig ud på dette kontrafej. Måske skal vi være glade for, at han ikke havde Boisen som biologisk far, for ham har jeg set en ungdomstegning af, og det var ikke noget kønt syn! Hans smukke side kom tydeligvis indefra.

Den unge herre her blev altså født på Lolland, og tog tidligt landmålereksamen, og blev uddannet i skovbrug hos G. W. Brüel. Allerede i 1799, som 22-årig blev han ansat som skovrider på Petersgaard ved Vordingborg. Det må siges at være en bedrift, sikkert godt hjulpet på vej af, at præster dengang havde et vidt forgrenet netværk de kunne trække på. Desuden havde de gode forbindelser til Grev Reventlow. Uanset det, må han have haft et godt hoved.

Som et eventyrslot ligger Petersgaard, opført i 1780 med sine hvide mure, røde tage og brede stentrappe, omgivet af skov.

Han foretog rejser, bl. a. til England og skrev små bøger om skovbrug, Hedeplantning og kulbrænding af tørv. Han sagdes at være en virkelig dygtig og virksom forstmand.

Her ses hans forfatterskab vedrørende skovopdeling på de jydskke heder fra 1802 – dette eksemplar er ikke sprættet op, så det har ikke spoleret nogens nattesøvn.

Dette hæfte, samt et andet fra en rejse til England, lånte jeg hjem fra Århus Universitetsbibliotek, og det var spændende at sidde med selve historiens vingesus mellem hænderne. Det er imponerende, at man kan få lov til at få så gamle materialer hjem, for de var temmelig skrøbelige.

Året 1804 blev han forflyttet til Kronborg distrikt, efter at have giftet sig med Dorthe Marie Neergaard, datter af forpagteren på Høvdingsgaard. Så var han inde i varmen hos den dengang magtfulde familie Neergaard. Hun er oldebarn af furien Barbara fra Krummerup, hvis meriter er beskrevet andetsteds.

De fik så i Nordsjælland deres første søn Peter Christian, som er Peters forfader.

Derefter, i 1810, blev Claus Edvard forfremmet til Overførster ved Grevskabet Laurvig i Norge. Deroppe fik de endnu 3 børn, inden han igen vendte snuden mod Danmark og, med de bedste vidnesbyrd for sin embedsførelse, blev overførster på Frijsenborg ved Århus.

Denne stilling besad han fra 1816 til hans død i 1833. Han var desuden blevet valgt til Justitsråd i 1829, så det var en flot karriere han fik.

Han blev kun 56 år, hvorefter enken overlevede ham og blev 60 år.

Af de fire børn blev de tre gamle, kun en datter døde som ganske lille.

Sønnen Peter Christian blev også skovfoged, og dermed var præstestyret i denne del af slægten brudt.

Efterfølgende gik familiens sønner over til håndværket, nærmere betegnet kobbersmede og blikkenslagere. (Den første i denne række var Julius Theodor, som blev far til Kamilla, Jeres farmoder.)

Frijsenborg ved Århus